Ner 131. ROK 1843. SOBOTA 10 CZERWCA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedzieli i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

IMIONA RZYMSKIE.
Jutro SSS. Trójcy.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Jutro Bogumił.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Barometr do 0° Reanmura w miarze Paryzkiéj	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rożne uwagi
8	6	27'' 4' 425	+ 8° 2	3 66	Zachodni słaby	Chmury	o 10¾ god. grad, przed 12 god. grzmot
	2	4 648	10 6	3 99	Pł Zachodni ,,	,,	
	10	4 564	9 0	3 78	ZPł Zachodni ,,	,,	

Wiadomości zagraniczne.

— *Z Petersburga.* —

Poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny przy dworach Rzymskim i Toskańskim tajny radzca Potemkin, na własną prośbę najmiłościwiéj uwolniony od służby; jego zaś następcą mianowany poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny w Stambule tajny radzca Buteniew. Ozdobieni zostali orderem, ś. Włodzimierza 2 klassy: administrator dyecezyi rzymsko katolickiéj Telczewskiej, biskup xiąże Szymon Gedroic, i Łucko-Żytomierski biskup rzymsko katolicki Michał Piwnicki.

— *Indenburg* 16 *Maja.* —

W dniu 3 b. m. o godzinie trzy kwadranse na 2 po południu dało się tu uczuć bardzo mocne trzęsieni ziemi, które trwało blisko sekundę, przyczém okna zabrzękły, sprzęty w domach wstrząsnęły się, a ptaki w klatkach okazały przestrach. O godzinie w pół do piątéj było drugie ale nie tak mocne wstrząśnienie. Niebo było przy tém pogodne i w powietrzu nie dała się postrzedz żadna odmiana.

— *Paryż* 20 *Maja.* —

Najświeższe dzienniki z Martyniki, dochodzące do 4 Kwietnia, podają nam wiadomości i z Guadelupy, które pomyślniéj brzmią niż dotąd. Odbudowanie miasta Point à Pitre, wprawdzie dotychczas bardzo małe postępy uczyniło, ponieważ większa część plantatorów bardzo słusznie pierwéj chce swoje fabryki cukru podzwignąć, aby uratować źniwo, co też po największéj części da się uczynić. P. Szau naczelny inżynier dróg i mostów, dopomaga przytem plantatorom radą i czynem, i szczególniéj wskazuje im sposoby, jak mają stawiać nowe budynki, aby je ile możności przeciw nowym trzęsieniom ziemi zabezpieczyć. W swojem ogłoszeniu w tym przedmiocie mówi on między innemi: Obudza się na nowo zaufanie, mężowie z odwagą i charakterem, (a takich wielu jest w kolonii), zmięszani na chwilę ciosem, który ich dotknął, powstali znowu śmiało, i silnym krokiem idą przeciw przyszłości. Fabryki wznoszą się na nowo, jakby przez czary; nasi robotnicy wszędzie są zatrudnieni i pracują z gorliwością; nasza dobra siostra Martynika, nie poprzestając na tém, że nam udzieliła wszelkiego rodzaju materyalne wsparcie, chce uzupełnić jeszcze swoją dobroczynność, przysyłając nam pracującą ludność bez któréj tylko obejść się może. Wstrząśnienia ziemi powtarzały się wprawdzie ciągle jeszcze, ale nie obudzają obawy; ponieważ to zwykle bywa po każdém znaczném trzęsieniu ziemi. Do dnia

20 Lipca wolno będzie jeszcze wprowadzać tam żywność i sprzęty wszelkiego rodzaju bez opłaty cła, a drzewo budowlane i deski, dłużéj jeszcze wolne będą od opłaty. Niedostatek ustał zupełnie W Point a Pitre, wykopywano jeszcze dziennie w przecięciu dziesięć trupów z pod gruzów, i ogólna liczba znalezionych dotychczas podawaną jest na 6000.

Zdaje się, że prawo rewizyi ma znowu wyjść na stół. Przybyły kapitan z Gorea do Gironde donosi, że w czasie jego odjazdu, była tam mowa o zabraniu jednego okrętu angielskiego przez kapra francuzkiego. Zabrany okręt miał być napełniony ugodzonemi do robót murzynami, których miał zawieść do Jamajki.—Podług późniejszych wiadomości zdobycz ta schwytaną została przez bryg francuzki *Vigie*. Był to okręt z flagą angielską, przeznaczony do Havanny i napełniony niewolnikami, chociaż z początku utrzymywano, że to są murzyni, którzy dobrowolnie dali się zawerbować do robót w Jamajce. Co chwila oczekują w Gorea przybycia téj zdobyczy; można zatém spodziewać się, że wkrótce otrzymamy dokładniejsze wiadomości o wypadku, który jeśliby się potwierdził, w całéj swojéj rozciągłości, może zgotować nowe kłopoty i zawikłania dla rządu francuzkiego.

Względem spraw algierskich *Courier français* zawiera co następuje: Ze wszystkich wiadomości które od niejakiego czasu nadeszły nam z Afryki, okazuje się, że powstanie które w zimie wybuchło w pokoleniu Beni Menasser, było bardzo głęboko rozgałęzione. Ale dzięki energji naszych jenerałów, i niezmordowanéj wytrwałości wojska, usiłowania Abd-el-Kadera mało miały powodzenia. W wielu agostwach powstanie zostało w samym zarodzie przytłumione. Nie należy jednak łudzić się względem stanu tych spraw; jest on mniéj pomyślny niż powszechnie mniemano przed ostatniemi wypadkami. Abd-el-Kader dowiódł nam, że jeszcze jest wstanie niepokojenia nas; znajduje się on jeszcze na czele dość licznych sił, i długo jeszcze będzie mógł wykonywać swoje wycieczki. Jednakże ważném już jest to, że udało się odeprzeć nieprzyjaciela w głąb, gdzie nasze wojska mogły go ciągle trzymać na wodzy i niedopuścić mu zbliżyć się do brzegów. Pierwsze próby kolonizacyi muszą być czynione w miejscach najbliżéj brzegów, i założenie obozu w El Esnam, skąd łatwo będzie władać ludami mieszkającemi w bogatéj dolinie Szelify, jest w oczach naszych bardzo ważnym faktem. El-Esnam leży o 8 godzin odległości od morza; wojsko które tam ma mieć stanowisko, może łatwo otrzymywać zapasy z Tenez, ponieważ dwa te punkta połączone są skończoną już wygodną drogą. Ruchoma kolumna obozująca pod El-Esman zostaje pod rozkazami walecznego jenerała Cavagnac, i liczy 3000 ludzi.

Czytamy w *Journal des Débats*: *Times* zawiera zdanie sprawy zgromadzenia na którem O'Connell nową miał mowę za odwołaniem unii.

»W niedzielę wieczór, wybawcy dano wspaniałą ucztę. Biskup z Meath przewodniczył na niéj mając po prawéj ręce p. O'Connella, a po lewéj biskupa Ardagh. Prezydujący wniósł następujący toast; »Panowie, wnoszę zdrowie królowéj Wiktoryi. Oby nam długo i pomyślnie panowała! Zdrowie xięcia Alberta, xięcia Walji i młodéj xiężniczki. (oklaski) zdrowie szanownéj matki królowéj, xiężnéj Kent, i ludu! (oklaski). Lud irlandzki wyższym jest nad wszystkie prawie ludy co do fizycznéj energii i wytrwałości, tak jak nie ma ludu któryby lepiéj od niego dopełniał wszystkich moralnych i chrześciańskich powinności.

— *Londyn* 20 *Maja*. —

W Irlandyi ciągle odbywają się liczne zgromadzenia repealistów z których okazuje się że oświadczenia ministrów w parlamencie, zamiast ostudzić gorliwość repealistów, owszem więcéj jeszcze ich zapaliły. Godném uwagi jest szczególnie odbyte w dniu 14 b. m. w Menlingar zgromadzenie, pod przewodnictwem biskupa katolickiego z Meath, na którém biskup z Ardagh, oświadczył iż wszyscy biskupi katoliccy, bez wyjątku gorliwie sprzyjają repealowi. I O'Connell był obecnym na tem zgromadzeniu, i oświadczył, że jeśli istotnie królowa, jak mówił xiąże Wellington i sir Robert Peel zgadza się z oświadczeniami swego poprzednika w przedmiocie repealu, tedy uczyni się równie niezawistną i obrzydłą *(odious and execrated)* jak Peel. Dotychczas jak wiadomo O'Connell zawsze starannie odróżniał położenie królowéj od ministrów.

Papiery angielskie jeszcze ciągle spadają jednakże jak się zdaje nie z politycznych, ale z finansowych powodów. Znaczne bankructwo połączone z złemi pogłoskami o wielu innych domach handlowych, zwiększają jeszcze ucisk jakiemu ulegają interessa pieniężne.

Biblioteka zmarłego xięcia Sussex, ma być najprzód proponowaną angielskiemu muzeum, a dopiero gdyby ono niechciało jéj kupić, będzie publicznie przedaną. Składa się ona z 45,000 tomów.

— *Madryt* 14 *Maja.* —

Na dzisiejszém posiedzeniu izby deputowanych, prezydował pan Cortina. Ministrowie spraw węwnętrznych skarbu, wojny i marynarki byli obecnemi. Z porządku drzedmiotów wypadały rozprawy nad adresem. Pan Pedro Mendez Vigo skreślił bistoryczny obraz wypadków w ostatnich czasach które jak twierdzi, przewidział dawno daléj mówił o Francyi i w tym przedmiocie powiedział, że z za granicy niczego dobrego spodziewać się nie należy, pan Bellalta bronił raportu komisyi, długo mówił o mocarstwach północnych i uskarżał się na przybraną przez nie postawę, ale oświadczył że nie przystoi Hiszpanii dopraszać się o uznanie jéj z ich strony. Chce on, żeby Hiszpania żyła przyjaźnie z wszystkiemi narodami, ale żeby żadnemu pierwszeństwa nie oddawała szczególniéj zaś Anglii. Co się tycze Francyi sądził on że nie byłoby korzystném wspomnieć w adresie o mowie pana Guizot. Pan Arguelles przemówił przeciw, a pan Olozaga za adresem.

Gabinet nie przestaje okazywać się wiernym swemu systemowi pojednania.

Ayacuchos nie podnoszą głowy i okazują wielką uległość. Nie wiemy jeszcze nic względem planu finansowego nowego ministra, to tylko pewna, że co się stało nie będzie cofnionem.

Jenerał Zarco del Vale zastąpi hrabiego Almodowar w najwyższym naczelnistwie artyleryi. Gabinet aby wyświadczyć łaskę exaltystom, mianował pana Juant Batuta Alenzo, pod sekretarzem stanu wydziale spraw wewnętrzych.

Ruchoma kolumna okręgu Vich schwytała pułkownika karlistowskiego Jose Arnai, byłego mnicha w Vich, który od czasu ukończenia wojny domowéj trudnił się rabunkami. Rozstrzelano go razem z jednym jeszcze kabacila.

— *Konstantynopol* 8 *Maja.* —

(A. Z.) Nowo postanowiona zmiana w dywanie, wprawiła całe miasto, a mianowicie Pera w wielkie wzburzenie. Władza Sarim Efendego ustała i niespokojny intrygant, który wszystkie stosunki porty w taki sposób zawikłał, że co chwila istnienie tego państwa było na grę narażone, otrzymał za następce Rifaat beja, który już drugi raz piastuje godność posła tureckiego w Wiedniu, dokąd posłano zawiadomienie o mianowaniu go ministrem spraw zagranicznych Rifaat bej jest to mąż bardzo zacny i dzielny. Będzie on musiał nie jednę ciężką prace objąć w spuściźnie po Sarim Efendym. Pewném jest że Sarim ponajwiększéj części i w sprawie perskiéj co do wypadków w Kerbelach jest winnym, że sprawa ta do takiéj ostateczności została doprowadzoną. Mąż który jeden tylko byłby w stanie zadowolić wszystkie gabinety europejskie i tak wewnętrznym jak i zagranicznym stosunkom tego wstrząśnionego kraju inną postać nadać, Reszyd pasza, dotychczas pozostaje w zupełném odosobnieniu. Jego czas nadszedł jeszcze ale przyjść musi. Rifaat bej nie powinienby przeszkadzać téj kombinacyi, owszem spodziewać się można, że wejście Reszyda do Dywanu byłoby mu bardzo miłém.

Najnowsze wiadomości z Belgradu nie donoszą jeszcze o powrocie xięcia Kara Georgiewicza do tego miasta, ale spodziewano się go co chwila. Sądzą, że zaraz po przybyciu xięcia ogłoszone zostanie jego zrzeczenie się tronu Następnie pierwszem rozporządzeniem będzie powszechna amnestya dla przyśpieszenia powrotu zbiegów, którzy przy utworzeniu rejencyi i wyborze xięcia mają mieć udział.

Podług raportów od granicy serbskiéj, zawartych w Dostrzegaczu austryjackim, w Bośnii między tamtejszą ludnością turecką wybuchło powstanie. Namiestnik bośnijski w d. 12 Maja zajął obóz pod Bésacz, aby przeciw powstańcom operować powstanie to tworzą po największéj części arnauci, do których przyłączyć się mają posiłki z Duvno, Livno, Kupres i Glawocz. W dniu 9 buntwnicy usiłowali zdobyć szturmem twierdze Ostroszac ale garnizon odparł napaść. Z jasiewicza namiestnik wezwał powstańców aby mu dwunastą głównych przywódców wydali, zapewniając wszystkim innym amnestyję. Powstańcy oświadczyli, że na tę propozycyię przystać nie mogą, i żądają oddalenia paszy z Bebacz i arnautów tudzież zniżenia do dawnéj stopy powiększonych nie dawno opłat celnych. Buntownicy ciągle trzymają w oblężeniu zamki Bukończa, Ostroszacz i Krupo a operacye wezyra wstrzymane są obecnie przez wylew rzeki Klokot. Aby zapobiedz zgwałceniu terrytorium kilka kompanii nadgranicznych pułków austryjackich stanęły na zagrożonych punktach. Powstanie to nie mające żadnego politycznego charakteru, w krótce zapewnie jak zwykle w Bośnii ustanie samo z siebie.

—*Lizbona* 15 *Maja* —

Podług ostatnich nadeszłych tu listów z Paryża spodziewamy się przybycia tu dostojnych gości naszéj rodziny królewskiéj z Francyi dopiero w końcu bieżącego miesiąca. Wiemy

teraz z pewnością, że z xięciem Augustem sasko-koburskiem i jego małżonką xiężną Klementyną przybędzie tu także dostojny ojciec i najmłodszy brat naszego króla. W ostatnich dniach obiegały tu znown pogłoski o planie zaślubienia królowéj Izabelli hiszpańskiéj z młodym teraz dopiero 14 lat liczącym xięciem Leopoldem sasko koburskim bratem króla Ferdynanda portugalskiego, z dodaniem że podobny wybór szczególniéj ze strony Angli byłby silnie popieranym. Dwa narody półwyspu pyrenejskiego zostałyby przez to połączone nowym węzłem braterskiego krewieństwa, ktory mógłby być bardzo ważnym dla przyszłego politycznego położenia tych dwóch narodów. Chociaż nie zaprzeczamy téj stronie tego planu, wykonanie jego jednak zdanie nasze spotkałoby nieprzezwyciężone przeszkody. Na teraz nawet całe to podanie jak już z samego źródła z którego pochodzi wnosić można udaje się zupełnie być nieuzasadnioném.

W sobotę przybył do tutejszego poselstwa hiszpańskiego nadzwyczajny goniec z Madrytu, który tutéjszemu reprezentantowi Hiszpanii hrabiemu Aguilan przywiósł wiadomość o utworzeniu nowego gabinetu pod przewodnictwem pana Lopez, i mianowaniu hrabiego na ministra spraw zagranicznych. Ta wiadomość była zupełną niespodzianką dla posła, i jak się zdaje nie bardzo go cieszyła mówią że on wacha się jeszcze w przycięciu posady ministra spraw zagranicznych w zamian za tutejsze poselstwo.

Królowa nieprzerwanie cieszy się najzupełniéjszym zdrowiem; już zarządzone zostały modlitwy w kościołach za jéj szczęśliwe rozwiązanie.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 8 do dnia 9 Czerwca

Walewska Tekla hrabina, Kempner Rozalia, Gorecka Florentyna, Jwaszkiewicz Felix, Smokowski Wincenty, Milakowski, Stokowski Ignacy ob., Slaski Teofil ob., z Polski; — Barański Andrzéj, Krobicki ob., Wiśniewski Kazimierz ob., Rosnowska ob., Sobolewska ob., Pruszyński Antoni ob., Komar ob., Andrzejowski, z Galicyi.

Wyjechali z Krakowa.

Strażyńska Justyna ob., Lekczyński Jan ob., Koczanowicz Wiktorya ob., Mieroszewski Angnst ob. do Polski; — Kałnski ob., Wąsowicz Katarzyna ob., do Galicyi; — Chmielewski Teofil ob., Lityński Dawid Lewartowski ob., Nowak Jerzy ob., Kiesegut Ferdynand ob., Tatiszczew Dymitr. Andrzejowski, do Pruss.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 2485.

TRYBUNAŁ

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu.

Podaje do powszechnéj wiadomości, iż pan Ignacy Ostaszewski postanowieniem Trybunału z d. 17 Sierpnia 1841 N. 5819 w urzędowaniu notaryusza publicznego zawieszony, uchwałą sądu naszego w dniu dzisiejszym zapadłą do dalszego pełnienia obowiązków notaryusza publicznego w kraju tutejszym przywróconym został.

Kraków d. 31 Maja 1843 r.

Sędzia Prezydujący
Miętuszewski
Lasocki Sek.

(2r.)

NOTARYUSZ PUBLICZNY.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Zawiadomia niniejszym, iż w moc rezolucyi Trybunału w d. 19 Maja 1843 roku do N. 2713 wydanéj, w dniu 14 Czerwca b. r. o godzinie 9 z rana, w drodze pertraktacyi spadkowéj, różne ruchomości po Jacku Szczekocińskim pozostałe, jako to: suknie, bielizna, i t. d. jak równie i płaszcz po Tekli Borowskiéj pozostały w domu pod L. 13 w rynku głównym przez publiczną licytacyą za gotówkę sprzedawane będą, na którą chęć nabycia mających zaprasza.

Kraków d. 9 Czerwca 1843 r.

Fr. *Jakubowski* Not. Publ.

Doniesienie prywatne.